

Vánoce

Cílová skupina:

4. - 5. třída ZŠ

Časová dotace:

90 min

Anotace

Tématem lekce jsou Vánoce. Žáci aktivní formou poznávají tradice nejen u nás, ale také v jiných zemích. Učí se pracovat s různými druhy informačních zdrojů, z nich vyhledané informace prezentují ostatním účastníkům lekce.

Cíl lekce

- Rozvíjení čtenářské gramotnosti - pomocí aktivit zaměřených na chápání čteného textu
- Rozvíjejí komunikačních schopností
- Prostřednictvím různých informačních zdrojů ukotvit u žáků jejich schopnosti vyhledávat požadované informace a chápat rozdíly mezi těmito zdroji.

Materiály

- Různě barevné fáborky
- Kartičky s úkoly
- Předchystané papíry VÍM/DOZVĚDĚL JSEM SE
- Papíry na výrobu ryb (+jedna hotová ryba na ukázkou)
- Tužky, fixy
- Tabule či flipchart

Osnova

- Úvodní aktivita – seznámení
- Evokace – vyplňování části VÍM v pracovním listu, vypisování slov
- Uvědomění si – pětilístek, vyhledávání v různých zdrojích, prezentování úkolů, diskuze
- Reflexe – vyplňování části DOZVĚDĚL JSEM SE v pracovním listu

Průběh lekce

1. Úvodní aktivita – 5 minut

Seznámení s žáky, představení se.

2. Evokace – 15 minut

V této fázi nejdříve žákům rozdáme papíry, které jsou rozdělené na dvě části VÍM/DOZVĚDĚL JSEM SE. Vysvětlíme žákům, že ve stanoveném čase musí napsat do části VÍM co nejvíce slov, které s Vánocemi souvisejí. Po uplynutí doby necháme žáky slova spočítat, vítěz všechna slova přečte a můžeme jej odměnit.

Necháme žáky vypovídat se o Vánocích a přejdeme na další aktivitu. Každý žák by měl napsat na tabuli jedno slovo (sloveso nebo přídavné jméno), které má spojeno s Vánoce.

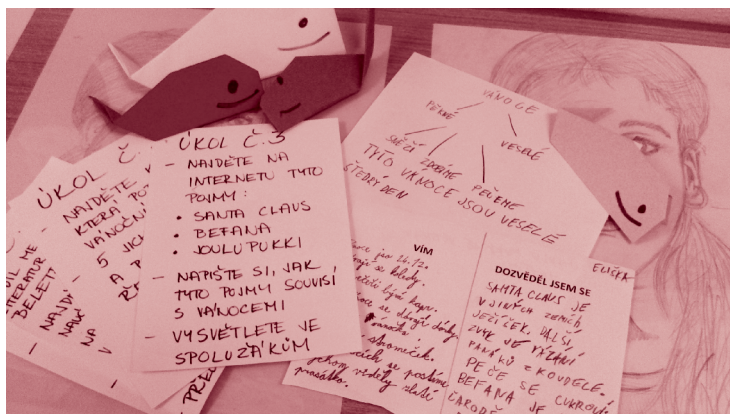
3. Uvědomění – 45 minut

Připravíme si nádobu s různě barevnými fáborky z krepového papíru podle toho, kolik potřebujeme vytvořit skupin. Každý žák si vytáhne jeden fáborek. Takto rozděleným skupinkám zadáme společný úkol – vytvořit pětilístek, jehož úvodní slovo budou právě VÁNOCE. Způsob jeho tvorby ukážeme na tabuli. Žákům by při jeho tvoření měla pomoci předchozí aktivita, kde vypisovali přídavná jména a slovesa. Skupinka, která vyhraje, si může jako první sama vybrat následující úkol.

Než žáci začnou úkoly plnit, provedeme je po knihovně, ukážeme jim regály, kde najdou beletrii, naučnou literaturu a také internet. Rozdíl mezi naučnou literaturou a beletrií žákům vysvětlíme. Následně žákům popíšeme způsob plnění úkolu – do práce se musí zapojit všichni ve skupině, na úkol mají pouze určitý čas, výsledky své práce budou žáci postupně prezentovat.

Příklady úkolů:

1. Rozdíl mezi naučnou literaturou a beletrií. Vyhledejte v naučné literatuře definici Vánoc. Pro srovnání najdete ještě knihu (pohádku, příběh nebo třeba básničku), která Vánoce také popisuje.
2. Vyhledejte tyto pojmy pomocí internetu – Santa Claus, Befana, Joulu Pukki. Zjistěte, jak tyto pojmy souvisí s Vánoce. Výsledky hledání si запиšte.
3. Najděte knihy, které popisují vánoční zvyky v České republice – 5 zvyků vyberte a popište spolužákům.
4. Origami – skládání z papíru. Přečtete si návod a vytvořte podle něj rybu. Rozdějte spolužákům papíry a zkuste jim bez návodu vysvětlit, jak si mají tuto rybu vyrobit také.

Obr. – Úkoly

Po představení všech skupin s žáky diskutujeme - co se dozvěděli zajímavého, jak se jim dané úkoly hledaly, jaké výhody má hledání informací na internetu a jaké v tištěných knihách.

4. Reflexe - 20 minut

Žáky požádáme, ať vypíší druhou část papíru - DOZVĚDĚL JSEM SE. Papíry si můžeme od žáků vysbírat a použít je jako zpětnou vazbu.

Závěrečné opakování - přečteme žákům krátký příběh o Vánocích a necháme je odpovídat na předem připravené otázky z textu.

TIPY:

Podobným způsobem můžeme upravit lekci pro různá roční období.

Žáky necháváme vyhledávat úkoly samostatně, ale nabídneme jim, že pokud si nebudou vědět rady, mohou se přijít zeptat. Ať si na chyby přijdou sami.

Do lekcí je možné zahrnovat rozvíjení dokumentové gramotnosti - vyplňování různých dokumentů každodenní potřeby, přihlášek, porozumění návodům, formulářům či řádům.

5 -